

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 4P/17/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6816201550
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Králiková
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2016:6816201550.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca samosudkyňou JUDr. Michaelou Králikovou v právnej veci starostlivosti o maloletého Y. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. Č.. XXX, okres H. toho času v H. I., X. X. W. XX, XXX XX O., zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca, dieťa rodičov: matky W. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. Č.. XXX, okres H. a otca O. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. Č.. XXX, okres H., v konaní o návrhu rodičov na zrušenie ochrannej výchovy, takto

rozhodol:

Návrh rodičov maloletého dieťaťa na zrušenie ochrannej výchovy sa **z a m i e t a**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Rodičia maloletého dieťaťa podali dňa 21.03.2016 na súd návrh na zrušenie ochrannej výchovy z dôvodu, že maloletý posledný školský rok chodí povinnú školskú dochádzku, dva roky je v reedukačnom centre a preto žiadajú, aby bola ochranná výchova zrušená a syn bol v ich starostlivosti.

Na pojednávaní matka uviedla, že by chcela, aby bol syn doma s rodinou. Veľmi sa zmenil. Už nie je taký aký bol predtým a chcela by, aby bol aj so súrodencami. Žiadala, aby dostal ešte jednu šancu. Ďalej uviedla, že maloletý Y. chodí do zariadenia načas, nefetuje, nefajčí, ani nepije. Nechodí ani s kamarátmi, čo chodil predtým. Doma jej tiež pomôže. Už nie je taký človek ako bol. Zmenil sa a je z neho iný človek. Sľúbil jej, a rovnako tak aj mužovi, že ju bude poslúchať. Znamená to, že ju počúva a keď mu povie, aby nechodil po dedine, tak nechodí. Maloletý chodí von iba so starším bratom T. a sestrou Y. na malinovku, a väčšinou s chlapcami na ihrisko hrať futbal. V súčasnosti sa Y. učí za záhradníka, práca ho baví, mohol by sa preto vyučiť aj v H. alebo by mohol ísť s mužom do roboty do Bratislavy, prípadne by sa mohol vyučiť podľa toho, čo by chcel. Trestné činy by už nepáchal, dala by si na tom záležať. Syn je podľa nej iný, zmenil sa. Vie ako sa správa k súrodencom, a ako matka, to vie vycítiť. Povedal jej tiež: „Mama chcem byť doma, chcem byť s vami, so súrodencami!“ Sľúbil jej, že trestné činy páchať nebude.

K vymeškaným vyučovacím hodinám svojich ďalších maloletých detí matka na pojednávaní uviedla, že o nich nevedela, lebo deti si písali samé priepustky. Pokiaľ ide o ospravedlnené hodiny detí, tieto boli zo strany jej manžela urobené na základe návštevy lekára s maloletými deťmi. Uviedla, že si na to dá naozaj pozor.

Maloletý Y. X. na pojednávaní uviedol, že sa mu v škole páči, najmä keď kosia, keď hrabú a vynášajú lístie, baví ho to. Domov chodí každý mesiac, presnejšie jeden víkend v mesiaci, a keď sú prázdniny. Počas posledných jarných prázdnin doma nebol. Keď je doma, trávi čas so sestrou a bratom. Hrajú futbal, volejbal a nohejbal, a chodia na malinovku. S rodičmi trávi čas rôzne, spravidla o 13.00 hod. ide na ihrisko, domov príde o 16.00 hod.. S kamarátmi sa nestýka, a kamaráti jeho prítomnosť ani

nevyhľadávajú. Už je to rok, čo nie je s nimi, iných kamarátov nemá a všade chodí so súrodencami. V reedukačnom centre je v pravidelnom kontakte aj s rodičmi, rodičia ho kontaktujú spravidla telefonicky, každý druhý deň. Navštíviť ho boli raz. Rozpráva sa s nimi o tom, ako sa majú, ako sa majú súrodenci. Chcel by, aby súd zrušil ochrannú výchovu. Myslí si, že sa polepšil, a už nie je tým chlapcom, ako bol predtým. Poslúcha mamu aj otca, chodí tiež do školy. Zobral si z toho ponaučenie. Vie, že má poslúchať, nebyť s kamarátmi, čo kradnú a má riadne chodiť do školy a nekradnúť. Chcel by si ukončiť školu v odbore záhradník v Revúcej, prípadne v Jelšave. Cez prázdniny by chcel chodiť na kúpalisko do Tornale, prípadne do Teplíc. Ak by bolo zlé počasie a kúpať by sa nemohol, bol by v lese s bratom a chystali by drevo pre brata a pre mamu. Priznal, že termín návratu z prázdnin raz nedodrжал, keď bola poľadovica, a prišiel neskôr. Bol mu za to uložený trest, nesmel tri týždne fajčiť. Uvedol, že peniaze na cigarety mu dáva mama.

Kolízny opatrovník na pojednávaní navrhol návrh rodičov na zrušenie ochrannej výchovy zamietnuť, nakoľko to nie je v záujme maloletého. A to z dôvodu, že nie je predpoklad, že maloletý po návrate do rodinného prostredia bude pokračovať v nejakom v štúdiu a ukončí si školu a získa nejaké vzdelanie, keďže ani maloletý ani jeho rodičia nemajú konkrétnu predstavu o konkrétnej škole. V reedukačnom centre sa maloletý síce správa dobre a je hodnotený pozitívne, ale je to pod vplyvom odborného vedenia pedagogických pracovníkov reedukačného centra. Je teda otáznosť, ako rodičia zabezpečia ďalšiu výchovu maloletého, keďže ju nedokázali zabezpečiť, keď bol mladší a taktiež nedokážu zabezpečiť dostatočne starostlivosť o deti, ktoré majú vo svojej výchove. Kolízny opatrovník poukázal tiež na nepravidelnú školskú dochádzku ostatných maloletých detí, ako aj na tú skutočnosť, že matka kupuje maloletému Y. cigarety. V konečnom dôsledku poukázala tiež na vplyv širšieho sociálneho prostredia, akým je prostredie obce, aj keď maloletý uvádza, že nemá kamarátov. Podľa hodnotenia reedukačného centra je veľmi ľahko ovplyvniteľný.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením sa s pripojenými spismi Okresného súdu Revúca, sp. zn. 5P/33/2014, 6P/51/2015, 5P/28/2015 a listinnými dôkazmi, a to správou Obvodného oddelenia PZ Jelšava, správou Reedukačného centra so sídlom Bankov v Košiciach, vrátane komplexného hodnotenia žiaka triednou učiteľkou, správou Obce O., správou ÚPSVaR Revúca vrátane prílohy k správe, a to správy Základnej školy s materskou školou v U. o maloletom T. X., správou Základnej školy s materskou školou v U. o charakteristike žiačky Y. X., správou Základnej školy v O. o školskej dochádzke maloletých detí: O., X. Y. O. X., pričom zistil nasledovný skutkový a právny stav: Rozsudkom Okresného súdu Revúca, č. k. 5P/33/2014-30 zo dňa 09.07.2014, právoplatným dňa 08.08.2014 bola maloletému Y. X. uložená ochranná výchova s miestom výkonu - Reedukačné centrum Mlynky Biele Vody, a to od 02.09.2014. Otcovi maloletého Y. X. bola uložená povinnosť prispievať na jeho výživu sumou vo výške 30% sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťaťa podľa zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v platnom znení, vždy do 25. dňa v mesiaci k rukám Reedukačného centra Mlynky Biele Vody, Mlynky - Biele Vody č. XXX, XXX XX Mlynky. Zároveň matke maloletého Y. X. bola uložená povinnosť prispievať na jeho výživu sumou vo výške 30% sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťaťa podľa zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v platnom znení, vždy do 25. dňa v mesiaci k rukám Reedukačného centra Mlynky Biele Vody, Mlynky - Biele Vody č. XXX, XXX XX Mlynky. Žiadnemu z účastníkov nebola priznaná náhrada trov konania.

Následne rozsudkom Okresného súdu Revúca, č. k. 6P/51/2015-21 zo dňa 23.07.2015, právoplatným dňa 18.08.2015, bol zmenený rozsudok Okresného súdu Revúca, č.k. 5P/33/2014-30 zo dňa 09.07.2014 tak, že ochranná výchova uložená maloletému Y. X., A.. XX.XX.XXXX, rozsudkom Okresného súdu Revúca, č.k. 5P/33/2014-30 zo dňa 09.07.2014, sa s účinnosťou od 25.08.2015 vykonáva v Reedukačnom centre, IČO: 00 163 368, so sídlom Bankov 15, 040 31 Košice. Otcovi maloletého dieťaťa bola s účinnosťou od 25.08.2015 uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou vo výške 30% sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťaťa podľa zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v platnom znení, vždy do konca mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, na ktorý sa výživné poskytuje, k rukám Reedukačného centra, IČO 00163 368, so sídlom Bankov 15, 040 31 Košice. Zároveň matke maloletého Y. X. bola uložená povinnosť prispievať na jeho výživu sumou vo výške 30% sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťaťa podľa zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v platnom znení, vždy do konca mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, na ktorý sa výživné poskytuje, k rukám Reedukačného centra, IČO 00163 368, so sídlom Bankov 15, 040 31 Košice.

Rozsudkom Okresného súdu Revúca, č.k. 5P/28/2015-31 zo dňa 01.07.2015, právoplatným dňa 06.08.2015, bol návrh na zrušenie ochrannej výchovy, ktorá bola uložená maloletému Y. X., nar. XX.XX.XXXX rozsudkom Okresného súdu Revúca zo dňa 09.07.2014, č.k. 5P/33/2014-30, zamietnutý z dôvodu, že ochranná výchova uložená maloletému Y. zatiaľ nespĺnila svoj účel. Vyjadrenia maloletého o svojom polepšení súd považoval za automatické, naučené a účelové, bez hlbšieho uvedomenia si ich obsahu. Dôvodom bola skutočnosť, že už v minulosti maloletý pri prejednávaní jednotlivých jeho protispoločenských konaní formálne oľutoval svoje skutky a sľuboval, že sa polepší. Avšak ani v minulosti k tomu nedošlo a maloletý sa ďalej dopúšťal protispoločenského konania, čo nakoniec viedlo k uloženiu ochrannej výchovy. Súd u maloletého nezaznamenal žiadnu zmenu a jeho mechanicky prednášané sľuby nepredstavovali podľa názoru súdu najmenšiu záruku, že by mohlo dôjsť k ich naplneniu. Žiadnemu z účastníkov nebolo priznané právo na náhradu trov konania.

Zo správy Reedukačného centra v Košiciach o komplexnom hodnotení maloletého Y. X., nar. XX.XX.XXXX z vyučovacieho procesu a z výchovy mimo vyučovania mal súd preukázané, že maloletý prišiel do zariadenia v tomto školskom roku 2015/2016. Navštevuje 1. ročník OU - poľnohospodárska výroba - záhradníctvo: kvetinár, ovocinár, 10. rok školskej dochádzky. V škole sa mu darí a v prvom polroku bol vyhlásený, ako najlepší žiak v ročníku, čo sa týka prospechu. Prospel veľmi dobre s priemerom známok 1,38. V druhom polroku školského roka je snaživý, s dobrými vyučovacími výsledkami a dodržiavaním školského poriadku. Pri práci sa snaží byť dôkladný. V ťažkých situáciách sa dokáže správať impulzívne, dokáže sa ovládať, avšak nečakane vybuchne a ventiluje kumulované napätie a hnev. Konflikty sa snaží riešiť kompromisom a dohodou (nenásilne). Rešpektuje úlohy skupiny, aktívne participuje na živote výchovnej skupiny, efektívne spolupracuje, miestami však zľahostajnie. Je však ľahko ovplyvniteľný, nechá sa zneužívať. Snaží sa svoje správanie vhodne korigovať a prejavuje snahu o odstraňovanie vlastných nedostatkov. Jeho správanie počas pobytu v zariadení je dlhodobo na dobrej úrovni. Zlyhanie nastalo v čase po vianočných prázdninách, keď sa nevrátil v stanovenom termíne do zariadenia z domáceho prostredia z dôvodu zlých poveternostných podmienok v zimnom období. Do zariadenia prišiel nasledujúci deň sám. Jeho správanie sa nezmenilo ani v priebehu trestu, spolupracoval na dobrej úrovni. Povzbudzovaním a častými pozitívnymi rozhovormi to zvládol, najväčšou motiváciou pre neho bolo, že bude môcť stráviť jarné prázdniny v domácom prostredí. Rizikové prejavy správania sa u Y. prejavujú vtedy, ak nie je tak, ako on chce, hlavne v športových zápoleniach, dokáže byť egoistický, dokáže byť k chlapcom zlý - hlavne verbálne útočiť a urážať. Ak takáto situácia nastane, po upozornení pedagóga sa snaží spolupracovať s tímom na dobrej úrovni, prejavuje trpezlivosť a vôľu sa zlepšovať. Voči dospelým sa správa úctivo, komunikuje s dospelými na veľmi dobrej úrovni. Na požiadavky pedagógov reaguje pozitívne. Dôveruje ľuďom. Vzťah s rodičmi a so súrodencami je na veľmi dobrej úrovni, kontakt s nimi udržiava hlavne telefonicky, komunikuje s nimi hlavne o informáciách jeho pobytu v zariadení a o pobyte doma. Často rozpráva o rodine a živote v tom prostredí. Má však obdobia, keď s rodinou, ktorá mu zavolá nemá chuť rozprávať a odmieta s nimi komunikovať. Je športovo nadaný. Je zručný v pracovných činnostiach. Baví ho produktívna práca, ktorá je nová, netradičná, a ktorá sa neopakuje. Prevláda u neho pasívne správanie, zastúpené sú aj prvky agresívneho správania, hlavne pri zodpovednosti, keď za úspešné činy zodpovednosť preberá na seba, pri neúspechu sa jej zbavuje. Najväčším problémom v rizikovitom správaní je v kategóriách egocentrického, impulzívneho a maladaptívneho správania sa. Impulzívne správanie sa prejavuje v období, keď prežíva nejaký nepokoj, či už zo správ od rodiny alebo zo správ zariadenia. Ťažko znáša obdobia v obmedzeniach je potrebná neustála motivácia formou pozitívnych rozhovorov, ako motivácia k dosahovaniu lepších výsledkov, vyzdvihovanie jeho osobnosti formou sociálnej motivácie - pochvala, povzbudzovanie, ocenenie. Prevýchovný proces maloletého Y. je hodnotený ako čiastočne úspešný, pretože sa darí u neho udržať jeho správanie dlhodobo na dobrej úrovni. Aj keď v tomto období raz zlyhal, dokázal spolupracovať. Dosahuje veľmi dobré výsledky v plnení cieľa, pretože sa riadi pokynmi pedagóga. Je ochotný prijímať rady od dospelého, preto aby sa zlepšoval. V priebehu školského roka sa v zariadení ani v domácom prostredí nedopustil žiadnej trestnej činnosti. Reedukačné zariadenie súhlasilo so zrušením ochrannej výchovy. Triedna učiteľka navrhla, aby maloletý Y. ukončil I. ročník v danom učebnom odbore a tak získal osvedčenie o zaškolení.

Zo správy o povesti Obce O. mal súd preukázané, že rodičia maloletého Y. žijú v spoločnej domácnosti spolu s deviatimi deťmi. O deti sa starajú v rámci možnosti, pomerne dobre. Ich príjmom je sociálna dávka. Pre nepravidelnú školskú dochádzku a väčší počet vymeškaných hodín rodinné prídavky na jedno dieťa poberá obec. Do verejnoprospešných prác sa rodičia nezapájajú. Otec maloletého dieťaťa toho času odrába dávku v hmotnej núdzi 32 hodín/mesačne. Rodičia sa na verejnosti správajú slušne, alkoholické nápoje nepožievajú. V komisii verejného poriadku neboli riešení pre žiadne priestupky.

Správou kolízneho opatrovníka zo šetrenia pomerov v rodine maloletého Y. mal súd preukázané, že maloletý pochádza úplnej rodiny, zo vzťahu rodičov W. P. a O. X.. Rodina je mnohopočetná. Zo vzťahu rodičov pochádza okrem maloletého Y. ešte ďalších jedenásť detí. Rodina je evidovaná v registri sociálnej kurately vedenom na ÚPSVaR Revúca od roku 2010 pre zaškoláctvo. Školská dochádzka maloletých detí sa zlepšila, maloleté deti chodili do školy pravidelne. V súčasnosti mal. Y., mal. O. a mal. T. vykazujú opäť neospravedlnené vyučovacie hodiny. Zo strany rodičov je o maloleté deti postarané primerane ich možnostiam a schopnostiam a podmienkam, v akých žijú. Rodina obýva starší rodinný dom, v ktorom užívajú kuchyňu, veľkú izbu, chodbu, špajzu a kúpeľňu. Ďalšiu izbu obýva dcéra W. so svojimi maloletými deťmi. Elektrina je v domácnosti vypnutá z dôvodu nedoplatkov a jej zdroj je zabezpečovaný elektrocentrálou. Vodu nosia do kúpeľne z dvora, kde sa nachádza zdroj pitnej vody. Hygiena a úroveň bývania sú nižšie. Rodičia sú nezamestnaní, nie sú evidovaní ako uchádzači o zamestnanie a poberajú dávku v hmotnej núdzi. Maloletý Y. je od 28.08.2015 umiestnený v Reedukačnom centre v Košiciach, kde si plní posledný rok povinnej školskej dochádzky v 1. Ročníku odborného učilišťa, odbor poľnohospodárska výroba. Rodina s maloletým udržiava pravidelný telefonický kontakt a osobný kontakt prostredníctvom návštev v reedukačnom centre a návštev maloletého v rodinnom prostredí počas prázdnin a víkendov. Termín návratu z rodinného prostredia počas vianočných prázdnin 2015/2016 do reedukačného centra nedodrжал. Zrušenie ochrannej výchovy, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately neodporučil z dôvodu, že rodičia výchovu a správanie maloletého Y. nezvládli a ochranná výchova mu bola uložená z dôvodu, že sa opakovane dopúšťal trestnej a priestupkovej činnosti, zo spáchania ktorej nebol zodpovedný pre nedostatok veku. Protispoločenského správania sa dopúšťal v spolupáchateľstve s kamarátmi obce. Maloletý Y. nechodil pravidelne do školy, vykazoval neospravedlnené vyučovanie hodiny. Správanie maloletého Y. je v prostredí reedukačného centra v súčasnosti bez výraznejších ťažkostí, prevýchovný proces je čiastočne úspešný a reedukačné centrum odporúča zrušenie ochrannej výchovy. Je však otázne, aké by bolo ďalšie výchovné vedenie rodičov po zrušení ochrannej výchovy, keď doposiaľ výchovu mal. Y., jeho problémové správanie a záškoláctvo neboli schopní zvládnuť aj napriek jeho nízkemu veku. Rodičia si plnia rodičovské povinnosti nedostatočne, pretože maloleté deti, ktoré majú vo svojej starostlivosti zanedbávajú povinnú školskú dochádzku. Veľmi rizikovým faktorom, ktorý môže negatívne ovplyvniť správanie maloletého Y. je aj vplyv širšieho sociálneho prostredia, ktorým je prostredie obce O.. V obci stále pretrvávajú výrazná kriminalita maloletých a mladistvých, ktorá má narastajúcu tendenciu. V tomto prostredí nemá maloletý možnosti zmysluplného trávenia voľného času, pretože mladí ľudia a deti v obci ho trávajú živelne. Nie je predpoklad, že po návrate do rodinného prostredia bude maloletý Y. pokračovať v štúdiu a ukončí si vzdelanie. Rodinné prostredie a širšie sociálne prostredie nie je zárukou ďalšej riadnej výchovy a pozitívnych vplyvov na maloletého Y. a z toho dôvodu orgán sociálnej ochrany detí navrhuje návrh rodičov na zrušenie ochrannej výchovy zamietnuť.

Zo správ základných škôl o dochádzke a správaní sa súrodencov maloletého Y. mal súd preukázané, že maloletí T. Y. Y. X. mali v prvom polroku školského roka 2015/2016 vymeškané hodiny, z toho maloletý T. mal vymeškaných 24 neospravedlnených hodín a 150 ospravedlnených hodín. V druhom polroku do 31. marca vymeškal 80 ospravedlnených a 90 neospravedlnených hodín. Časté vymeškanie vyučovacích hodín, slabá domáca príprava mali za dôsledok neprospech žiaka. Otec pritom zvykne neprítomnosť maloletého T. na vyučovaní ospravedlniť telefonicky. Lekárske ospravedlnenia a neprítomnosť odôvodňuje kožnými problémami. Matka sa prvého rodičovského združenia nezúčastnila, zúčastnila sa druhého rodičovského združenia, spojeného s vyplácaním cestovného. Maloletá Y. dosahuje priemerné vyučovacie výsledky. V prvom polroku mala 22 neospravedlnených a 150 ospravedlnených vyučovacích hodín. V druhom polroku má vymeškaných 70 neospravedlnených a 130 ospravedlnených vyučovacích hodín. Je u nej výrazne zanedbaná osobná hygiena. Vo februári a marci bola PN, mala svrab. Rodičia na rodičovské združenia nechodia. Maloletý O. X. má v školskom roku 2015/2016 vymeškaných 52 vyučovacích hodín, neospravedlnených 18. Je žiakom 3. ročníka špeciálnej triedy, v škole dosahuje veľmi dobré výsledky, je snaživý, rešpektuje pokyny učiteľa. Menšie problémy v správaní súvisia s jeho diagnózou ADHD, je zvláduteľný. Maloletá X. X. má vymeškaných 25 vyučovacích hodín. Je žiačkou 1. ročníka, v škole dosahuje priemerné výsledky. Je veľmi snaživá a do školy chodí rada. Maloletá O. X. je žiačkou 0. ročníka. Má vymeškaných 103 vyučovacích hodín. Do školy chodí rada, častejšie býva chorá. Navštevuje ŠKD, ale chýba jej domáca príprava. Spolupráca s rodinou je na priemernej úrovni. Rodičia sa z vlastnej iniciatívy nezaujímajú o vzdelávacie výsledky svojich detí, reagujú však na výzvy školy.

Podľa § 103 ods. 2 Trestného zákona ochranná výchova potrvá, kým to vyžaduje jej účel, najdlhšie do dovŕšenia osemnásteho roku veku mladistvého; ak to vyžaduje záujem mladistvého, môže ju súd predĺžiť do dovŕšenia jeho devätnásteho roku.

Podľa § 103 ods. 5 Trestného zákona ak prevýchova mladistvého pokročila do tej miery, že možno očakávať, že aj bez obmedzení, ktorým je podrobený vo výchovnom zariadení alebo v určenej rodine, bude sa riadne správať, avšak dosiaľ nepominuli všetky okolnosti, pre ktoré bola ochranná výchova uložená, môže súd podmienene upustiť od ochrannej výchovy alebo mladistvého podmienene umiestniť mimo výchovného zariadenia alebo náhradnej rodiny. Pritom môže mladistvému uložiť dohľad probačného a mediačného úradníka alebo iné výchovné opatrenie.

Dĺžka trvania ochrannej výchovy nie je zákonom presne stanovená. Trvanie ochrannej výchovy zákon obmedzuje dvomi kritériami. Prvým kritériom je účelnosť ochrannej výchovy, ako výchovného opatrenia. Znamená to, že ochranná výchova potrvá, kým to vyžaduje jej účel. Ak bol účel ochrannej výchovy dosiahnutý, musí byť mladistvý z ochrannej výchovy prepustený, a to i keď ešte nedovŕšil osemnásť rok života. Druhým kritériom je stanovenie maximálnej vekovej hranice, pretože ochranná výchova môže potrváť najdlhšie do dovŕšenia osemnásteho roku mladistvého. V prípade, že to vyžaduje záujem mladistvého, môže súd v zmysle zákona ochrannú výchovu predĺžiť do dovŕšenia devätnásteho roku veku mladistvého. K rozhodnutiu o predĺžení ochrannej výchovy musí však dôjsť ešte pred dovŕšením osemnásteho roku života mladistvého. Ak súd dôjde k záveru, že dôvody, pre ktoré uložil mladistvému ochrannú výchovu pominuli, súd mladistvého z výkonu ochrannej výchovy prepustí. Je však nutné, aby mal súd preukázané, že mladistvý bude riadne vychovávaný a ochranná výchova nie je potrebná. Ak prevýchova mladistvého pokročila do tej miery, že možno očakávať, že i bez obmedzení, ktorým je mladistvý podrobený vo výchovnom zariadení, sa bude riadne správať a pracovať, avšak doposiaľ nepominuli všetky okolnosti, pre ktoré bola ochranná výchova uložená, môže súd mladistvého podmienene umiestniť mimo výchovného zariadenia. Ak sa mladistvý osvedčí a poskytne tak záruku, že povedie riadny život, možno ho z ochrannej výchovy prepustiť. Ak mladistvý nesplní očakávania, že i mimo výchovného zariadenia sa bude riadne správať a pracovať, súd podmienene umiestnenie mimo výchovného zariadenia zruší a rozhodne, že sa vo výkone ochrannej výchovy pokračuje vo výchovnom zariadení.

Na základe vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení súd návrh rodičov maloletého Y. X. na zrušenie ochrannej výchovy, ako nedôvodný zamietol. Z vykonaného dokazovania mal súd jednoznačne a spoľahlivo preukázané, že ochranná výchova uložená maloletému Y. X., dosiaľ nespĺnila svoj účel. Od 28.08.2015 maloletý vykonáva ochrannú výchovu v Reedukačnom zariadení Bankov v Košiciach. Jeho správanie sa pracovníkom zariadenia darí dlhodobo udržať na dobrej úrovni. Maloletý síce raz zlyhal, keď sa nevrátil z vianočných prázdnin z domáceho prostredia v stanovenom termíne pre nepriaznivé poveternostné podmienky a za neskorý návrat na druhý deň, bol maloletému uložený trest. Tento spočíval podľa slov samotného maloletého Y. v tom, že nesmel po dobu troch týždňov fajčiť. Cigarety mu pritom kupuje matka. Podľa hodnotenia pracovníkov reedukačného zariadenia je maloletý Y. ľahko ovplyvniteľný, dôveruje ľuďom a nechá sa zneužívať. Možno preto súhlasí s názorom kolízneho opatrovníka, že širšie sociálne prostredie obce O., v ktorej žije rodina maloletého, môže negatívne ovplyvniť správanie maloletého Y., zvlášť keď v obci pretrvávajú výrazná kriminalita maloletých a mladistvých, ktorý trávia voľný čas živelné, bez zmysluplného využitia voľného času. Práve prostredie malej obce a nedostatočný záujem a starostlivosť zo strany rodičov maloletého Y., nie sú dostatočnou zárukou, že by maloletý nevyhľadával spoločnosť kamarátov. Boli to práve kamaráti, s ktorými sa v spolupáchateľstve opakovane dopúšťal trestnej a priestupkovej činnosti, zo spáchania ktorej nebol trestnoprávne zodpovedný pre nedostatok veku. Matka maloletého Y. na pojednávaní na jednej strane opakovane zdôrazňovala osobnostnú zmenu maloletého, ktorý sa podľa nej polepšil, poslúcha ju, pomáha jej, nefajčí, nepije a nechodí ani s kamarátmi, čo predtým; na strane druhej uviedla, že keď je Y. doma chodí von väčšinou s chlapcami na ihrisko hrať futbal. Aj keď maloletý Y. na pojednávaní opakovane tvrdil, že kamarátov nevyhľadáva, ani oni nevyhľadáajú jeho, čas trávi iba so sestrou a bratom, s ktorými hráva futbal, súd tieto tvrdenia maloletého vyhodnotil ako účelové a nehodnoverné, motivované snahou o pozitívny výsledok predmetného konania, a to prepustenie z ochrannej výchovy. Rodinné prostredie a širšie sociálne prostredie obce nie sú podľa názoru súdu dostatočnou zárukou ďalšej riadnej výchovy maloletého Y.. Je prirodzené, že maloleté dieťa, ktoré je ľahko ovplyvniteľné a dôverčivé voči ľuďom, potrebuje zvýšenú pozornosť, pozitívne vedenie a motiváciu. Dohľad, pozitívne vedenie a motiváciu maloletého nie sú však schopní zabezpečiť jeho rodičia. Títo si plnia rodičovské

povinnosti nedostatočne, a to i vo vzťahu k ostatným maloletým deťom, ktoré majú vo svojej starostlivosti. Maloleté deti nielenže zanedbávajú školskú dochádzku, a majú množstvo neospravedlnených hodín, o ktorých matka navyše ani nevedela, keďže podľa jej vyjadrenia si deti samé písali ospravedlnenia. Táto skutočnosť pritom matku nijakým spôsobom neospravedlňuje, naopak svedčí iba o jej nedostatočnom záujme a starostlivosti o maloleté deti, čo potvrdzujú aj správy z jednotlivých školských zariadení, ktoré maloleté deti navštevujú. Nezaujem rodičov o komunikáciu so školskými zariadeniami, absencia domácej prípravy, svedčia aj o ich slabých školských výsledkoch a veľkom množstve vymeškaných vyučovacích hodín, i keď sa proti rodičom v súčasnosti nevedie trestné stíhanie pre trestný čin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 Trestného zákona. Všetky maloleté deti sú pritom s prihliadnutím na ich schopnosti a možnosti hodnotené pozitívne, ako snaživé, a prostredie školy a samotný vyučovací proces majú radi. Rodičia napriek tomu maloleté deti nezvládajú, nevedú ich k základným školským povinnostiam, navyše nedostatočnú pozornosť venujú aj základnej hygiene maloletých detí. Je preto málo pravdepodobné, že rodičia dokážu zabezpečiť dostatočný dohľad nad maloletým Y. a jeho pozitívnu stimuláciu k tomu, aby si ukončil vzdelanie a zavŕšil prípravu na budúce povolanie, keď to rodičia nedokážu zabezpečiť ani pri ďalších, vekovo mladších maloletých deťoch. Nie je preto predpoklad, že po návrate do rodinného prostredia by maloletý Y. pokračoval v štúdiu a ukončil by prípravu na budúce povolanie. Maloletý ani jeho matka na pojednávaní nekonkretizovali svoju predstavu o škole, v ktorej by maloletý pokračoval v štúdiu, ich vyjadrenia boli iba všeobecné, bez znalosti konkrétnych možností nielen v regióne, ale i v samotnom meste H.. Nedostatočný záujem rodičov o maloleté deti, sú najväčším rizikovým faktorom ohrozujúcim prevýchovu maloletého Y.A.. Maloletý navyše pred súdom priznal, že matka napriek tomu, že je nezamestnaná, a poberá sociálne dávky, kupuje mu cigarety. Preto je otázne, aké by bolo ďalšie výchovné vedenie rodičov po zrušení ochrannej výchovy, keď doposiaľ výchovu maloletého Y., jeho problémové správanie a záškoláctvo neboli schopní zvládnuť aj napriek jeho nízkemu veku. Nemožno preto očakávať, že bez obmedzení, ktorým je mladistvý podrobený vo výchovnom zariadení, by sa v domácom prostredí riadne správal a pokračoval by v štúdiu, keď v súčasnosti je už vekovo starší, a navyše plne trestnoprávne zodpovedný. Keďže doposiaľ nepominuli všetky okolnosti, pre ktoré bola ochranná výchova uložená, lebo súd nemal preukázané, že mladistvý bude zo strany rodičov riadne vychovávaný, súd nemohol ani rozhodnúť o podmienечnom upustení od ochrannej výchovy ani nemohol maloletého podmienечne umiestniť mimo výchovného zariadenia. Neostávalo preto iné, iba návrh rodičov maloletého dieťaťa na jeho prepustenie z ochrannej výchovy, ako nedôvodný zamietnuť.

Podľa § 146 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo začať i bez návrhu.

O trovách konania súd rozhodol v súlade s citovaným ustanovením § 146 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku tak, že ich náhradu účastníkom konania nepriznal, nakoľko konanie bolo možné začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Revúca na Krajský súd v Banskej Bystrici v troch písomných vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, dátum, podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Právo podať odvolanie nemajú účastníci, ktorí sa tohto práva vzdali, t.j. kolízny opatrovník.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.